

Zaaknummer : 255125

Raadsvergadering : 21 januari 2020

Onderwerp : Berkelland in Balans, toetsingscriteria

Collegevergadering : 5 december 2019

Portefeuillehouder : G.J. Teselink

Steller : J.A. Wildeman

tel: : 0545-250 202

Te nemen besluit:

1. De toetsingscriteria voor ombuigingsideeën vaststellen.
2. Als thema's te kiezen die met (ervaring) deskundigen en direct betrokkenen worden uitgewerkt:
 - Onderhoud van de openbare ruimte in het buitengebied
 - Legesinkomsten in relatie tot dienstverlening
 - Bijzondere bijstand/schuldhulpverlening/kwijtschelding

Waarom dit voorstel en wat is het effect

Op 15 oktober heeft u het Procesplan Berkelland in Balans vastgesteld. In dat proces zoeken we naar het antwoord op de vraag hoe de gemeente Berkelland ook in de toekomst financieel gezond blijft. We zoeken naar een bedrag van € 3,5 miljoen. Dat kan door te bezuinigen (minder uitgeven), dingen anders te doen of helemaal niet meer te doen. Ook kunnen de inkomsten worden verhoogd.

Afgesproken is dat u in januari een formele besluitvormende rol heeft bij het:

- vaststellen van toetsingscriteria;
- kiezen van thema's die met de samenleving verder worden uitgewerkt.

Argumentatie:

1.1. De inventarisatiefase (fase 1) is afgerond

We hebben in november 2019 een inwonersenquête gehouden (via onder andere oproepen aan de Jongerenraad, in de media, het inwonerspanel, inloopspreekuren en straatenuêtes). Tegelijkertijd halen we ambtelijk ideeën op met een interne enquête en werksessies waarin we ter inspiratie ook gebruik maken van maatregelen die andere gemeenten in vergelijkbare omstandigheden treffen. Kortom; een brede verkenning.

1.2. Kiezen van maatregelen

Als straks ombuigingsideeën en ideeën om inkomsten te verhogen zijn opgehaald en de resultaten van de inwonersenquête bekend zijn, gaan we bepalen welke ideeën goed passen bij de opgave en welke ideeën minder geschikt zijn.

In dit stadium vragen we u niet om iets te vinden van de ombuigingen op zich, maar juist hoe we ombuigingen kunnen kwalificeren. Aan welke criteria moeten ombuigingen voldoen om al dan niet geschikt te zijn? Door elk idee langs deze criteria te houden, komt in beeld welke ideeën het beste passend zijn en waarom. Dit geeft overzicht en inzicht.

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering
Afhandelvingsvoorstel voor raad:
0 hamerstuk
0 besprekfstuk
0 anders, nl

Raadsvergadering
0 zonder hoofdelijke stemming
0 met algemene stemmen
0 stemmen voor, stemmen tegen
0 aangenomen
0 verworpen
0

Wij stellen de volgende toetsingscriteria voor:

Het idee...

- ...draagt bij aan een sluitende begroting;
- ...heeft beperkt maatschappelijk effect (bereik en impact);
- ...draagt bij aan de beleidsdoelen;
- ...heeft draagvlak in de samenleving *;
- ...is uitvoerbaar met weinig juridische en financiële risico's;
- ...is op tijd te realiseren (2023).

* Dit baseren we op de uitkomsten van de brede inwonersenquête waarin we vragen binnen welke programma's wel of juist niet naar besparingen moet worden gezocht.

De toetsingscriteria zijn afgeleid uit diverse voorbeelden van andere gemeenten waar bezuinigingsopgaven met de samenleving zijn opgehaald en besproken. Ook de belangrijkste elementen uit de formats van onze college- en raadsvoorstellen hebben we betrokken bij het opstellen van deze criteria.

Alle ideeën worden op eenzelfde eenduidige wijze per criterium 'gescoord'. Van ieder idee wordt de beoordeling genoteerd, zodat achteraf voor iedereen transparant is hoe er is beoordeeld.

2.1. Samenleving betrekken bij uitwerking

Bij een aantal thema's willen we graag de samenleving betrekken bij de uitwerking van maatregelen. Er zijn immers maatregelen waarover we als overheid niet alleen kunnen of willen beslissen. Om maatregelen te bedenken of vorm te geven hebben we anderen nodig. Soms, omdat zij een rol spelen bij de uitvoering van de maatregel. Soms, omdat er kennis, ervaring of competenties in de samenleving aanwezig zijn die we als gemeente niet hebben. Soms omdat we een ander perspectief nodig hebben.

We hebben inwoners in de enquête (behalve naar zoekrichtingen) ook gevraagd of zij betrokken willen worden in het verdere proces.

- 49% van de respondenten wil graag dat de gemeente hen voor de verdere uitwerking opnieuw raadpleegt/om advies vraagt.
- 20% wil geïnformeerd worden (geen actieve rol, maar wel op de hoogte blijven).
- 36% wil niet actief betrokken worden in de verdere uitwerking.

En dan is er nog een kleine groep respondenten die 'Weet ik niet' heeft geantwoord.

2.2. Bij de uitwerking van welke thema's betrekken we de samenleving?

Op 14 januari 2020 hebben wij de volgende thema's met u besproken:

- a. Onderhoud van de openbare ruimte in het buitengebied (groen, wegen, bermen, bomen, bossen, natuur en landschap).
- b. Zwembaden (in twee gevallen inclusief sporthal).
- c. Inkomsten verhogen (kwaliteit van dienstverlening in relatie tot de hoogte van de leges).
- d. Bijzondere bijstand/schuldhulpverlening/kwijtschelding
- e. Normaliseren zorg.

Er is in de commissievergadering geen expliciete conclusie getrokken over de uitkomst van de bespreking: welke thema's ziet u graag terug ter besluitvorming in de raadsvergadering van 21 januari?

Wel zijn tijdens de beraadslaging de thema's a, c en d meermalen genoemd. Verder is geconstateerd dat thema e sowieso een uitwerking met de samenleving krijgt. Daarom stellen wij u nu voor om de meermalen genoemde thema's a, c en d te kiezen om verder met (ervarings)deskundigen en direct betrokkenen uit te werken.

2.3. Bij de uitwerking gaat het om maatwerk

In februari t/m april gaan we de thema's uitwerken. We bekijken per onderwerp welke belanghebbenden en (ervarings-) deskundigen we moeten betrekken. We zorgen voor adequaat verwachtingsmanagement, door een concreet doel te formuleren waaraan wordt gewerkt, alle belangen uit te spreken en commitment te krijgen op het proces.

Kanttekeningen en risico's

- Zonder criteria wordt het afwegen van de ombuigingsvoorstellen erg subjectief.

Financiën

Dit voorstel past in het procesplan en brengt geen extra financiële lasten met zich mee.

Initiatief, participatie en rol gemeente

De gemeente zoekt een bedrag van ongeveer € 3,5 miljoen om ook in de toekomst elk jaar financieel gezond te blijven. En omdat je samen tot de beste ideeën komt, betrekken we de samenleving bij de zoektocht. Dat hebben we inmiddels gedaan met een inwonersenquête, waarin we hebben gevraagd om ombuigingsideeën en voorkeuren voor zoekrichtingen van besparingen.

De toetsingscriteria die nu worden vastgelegd door de gemeenteraad zorgen voor een ordening van alle ideeën.

Voor de uitwerking van enkele van die ideeën hebben we de samenleving nodig.

Planning en evaluatie

Met dit besluit ronden we fase 2 af (Kwalificeren en prioriteren ombuigingen: *dec. 2019 – jan. 2020*) en kunnen we aan de slag met fase 3 (Uitwerken ideeën: februari -april 2020). De uitwerking van de ideeën moet leiden tot een pakket ombuigingen dat vervolgens verwerkt wordt in de Perspectiefnota 2021 (fase 4: mei -juli 2020).

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 21 januari 2020

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 3 december 2019;

b e s l u i t :

1. Vast te stellen als toetsingscriteria voor de beoordeling van de ombuigingsideeën:
Het idee...
 - ...draagt bij aan een sluitende begroting;
 - ...heeft beperkt maatschappelijk effect (bereik en impact);
 - ...draagt bij aan de beleidsdoelen;
 - ...heeft draagvlak in de samenleving;
 - ...is uitvoerbaar met weinig juridische en financiële risico's;
 - ...is op tijd te realiseren (2023).
2. Als thema's te kiezen die met (ervaring) deskundigen en direct betrokkenen worden uitgewerkt:
 - Onderhoud van de openbare ruimte in het buitengebied
 - Legesinkomsten in relatie tot dienstverlening
 - Bijzondere bijstand/schuldhelpverlening/kwijtschelding

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 21 januari 2020.

de griffier,

de voorzitter,